

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI 110

27.12.2023 / 12 / kirkkojakoti.fi

Ilta ja laulun lahja

sivu 12

Tammikuun
tapahtumat
liitteessä!

Raamatun
vinkit
onnellisuuteen

sivu 6–7

Yksinäisyys
voi
sairastuttaa

sivu 4

Siilinjärven
seurakunnan
vuosisata

sivu 3

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Suomalaisuus korostuu ulkomailla

SEURAKUNTATYÖTÄ tehdään aktiivisesti myös ulkomailla asuvien suomalaisten parissa. Kirkon asiat jäävät kotimaassa usein taustalle, mutta maailmalta niiden arvo ja merkitys yllättäen korostuvat. Kirkon kynnyks madaltuu.

VIIME VUOSINA ulkosuomalaistyötä on tehty paljon eri puolilla maailmaa talvikausiksi muuttaneiden suomalaisten parissa. Kirkon turistityötä tehdään muun muassa Kanariansaarilla. Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksiin ja joulukirkkoihin osallistuu satoja ihmisiä. Joulun aikaan kaipuu Suomeen saattaa olla suurimmillaan.

ULKOSUOMALAISTYÖLLE on leimallista seurakuntalaisten aktiivisuus ja vastuunkanto toiminnasta. Tämä tuo seurakuntiin kodikkuutta ja me-henkeä. Seurakunta on kohtaamispaikka, jonne voi tulla lukemaan suomenkielisiä lehtiä, käymään jumalanpalveluksessa, jutustelemaan ja olemaan mukana erilaisissa kerhoissa ja tilaisuuksissa. Viime aikoina ovat korostuneet erilaiset diakoniset haasteet varsinkin ikääntyvien parissa.

ULKOSUOMALAISTEN SEURAKUNTIEN kodikkaasta ilmapiiristä ja vapaaehtoisten aktiivisesta toiminnasta kannattaa hakea mallia.

KANARIANSAARILLA ON TAPANA laulaa messun jälkeen kirkon edessä virsi 30. Virren sanojen siivittämänä toivotan kaikille siunausta vuodelle 2024. ●

Maa on niin kaunis, kirkas Luojan taivas,
ihana on sielujen toivotie.
Maailman kautta kuljemme laulain,
taivasta kohti matka vie.
Virsi 30:1

AJANKOHTAISTA AJASSA

Rakastu Raamattuun

Rakastu Raamattuun -päivää vietetään 21.1.2024. Sen tarkoituksena on lisätä Raamatun käyttöä hengelliseksi rakentumiseksi ja korostaa Raamattua henkilökohtaisena hartauskirjana. Innostavaa materiaalia Raamatun lukemiseen julkaistaan tammikuussa Suomen Raamatunlukijainliiton ylläpitämällä sivustolla.

rakasturaamattuun.fi

Rukoillaan!

Rukous on sydämen puhetta Jumalalle. Tammikuu on rukouksen kuukausi: kristittyjen ykseyden rukouspäivää vietetään 18.1. ja siitä jatkuu ekumeeninen rukousviikko. Tasavallan presidentin antamassa rukouspäiväjulistuksessa kehoitetaan kohtamaan lähimmäisemme rakkaudella ja hyvydellä. Lähimmäisenrakkautta voi pyytää Jumalalta.

Lue lisää Menot-liitteen sivulta 8.

Ilosanoma kaikille

Loppiaisen (6.1.) evankeliumi kertoo idän tietäjistä, jotka tulivat osoittamaan kunioitustaan juuri syntyneelle juutalaisten kuninkaalle. Tietäjät olivat vieraiden kansojen edustajia. Tämä osoittaa, että Kristus on valo kaikille maailman kansoille. Loppiainen muistuttaa kirkon lähetystehtävästä. Joulun sanoma kuuluu kaikille.

kirkkovuosikalenteri.fi

YKSI HETKI KIRKOLTA

Betlehemin rauhantuli kuljetettiin Kuopioissa eri kirkkoille, ja se palaa kirkkoilla loppiaiseen asti. Rauhantuli kutsuu jokaista rakentamaan rauhaa ja rukoilemaan sitä ihmisten välille, levottomuuksien ja sotien keskelle. Kuva: Sanna Marin

LAINATTUA

”Historia tietää kertoa, että kaikissa ankeissa maailmantilanteissa myös ihmisten keskinäinen hyvyys on aina alkanut loistaa.”
Freija Özcan, Kotimaa 48/2023

”Tuomasyhteisö on tehnyt kirkossa todella tärkeää työtä avoimuuden ja raikkauden hyväksi. Yhteisössä jokainen voi palvella omilla armoilahjoillaan.”
Lea Purhonen, Askel-lehti 11/2023

LYHYESTI

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNTIEN yhteinen kirkkoneuvosto on valinnut johtavan opilaitospastorin virkaan teologian maisteri, pastori **Panu Pohjola**isen ja johtavan sairaalapastorin virkaan teologian maisteri, pastori **Risto Tabellin**. Molemmat aloittavat viroissaan 1.1.2024.

VIIDEN 2023 Kirkon kulttuuripalkinto jaettiin kahdelle kristillisen musiikkikulttuurin edistäjälle, tapahtumatuottaja **Jukka Ahokka**lle ja muusikko **Jukka Leppilammelle**. Kirkkohallitus myöntää vuosittain Kirkon kulttuuripalkinnon kristillisen sanoman kannalta merkityksellisestä esittävästä taiteellisesta toiminnasta ja kulttuuriteosta.

220 000

Kirkon Ulkomaanapu on myöntänyt 220 000 euroa sodasta kärsivien perheiden auttamiseen Itä-Jerusalemmissä ja Länsirannalla.

Juhlavuoden viettäminen aloitettiin marraskuun lopussa piispantarkastuksessa. Tarton Paavalin ystävyysseurakunnan kirkkoherra Kristjan Luhamets ja nimikkolähetti Kirsi Vimpari toivat terveisiä Virosta.

Seurakunnan vuosisata kirjaksi

Siilinjärven seurakunta täyttää 100 vuotta vuonna 2024.

Merja Tapio teksti
Sanni Rissanen ja Merja Tapio kuvat

Siilinjärven seurakunnan historian kirjoittamisesta sovittiin vuonna 2019 filosofian tohtori **Kaija Vuorion** (ympyräkuvassa) kanssa. Seurakunnalla oli onni saada myös kirkkohistorian emeritusprofessori **Hannu Mustakallio** käsikirjoituksen tarkastajaksi ja työn ohjaajaksi. Historiateos Siilin kirkko, Siilinjärven seurakunta 1924–2024 ilmestyy keväällä.

Pitkä aikaperspektiivi

Historiateoksen kirjoittaja Kaija Vuorio on historiatutkija ja – kirkko ja koti -lehdessäkin tuttu – toimittaja. Vuorio on kirjoittanut muun muassa Savon Sanomien, Itä-Suomen yliopiston edeltäjän Kuopion yliopiston ja Niuvanniemen sairaalan historian.

”Siilinjärven seurakunnalla on itsellään hyvin järjestetty täydellinen arkisto, joten historia on ollut mahdollista kirjoittaa arkistoläh-

teiden pohjalta”, Kaija Vuorio kertoo.

”Ensimmäiset aloitteet Kallaveden pohjois-sien erottamisesta Kuopion kirkkoherrakunnasta tehtiin kuitenkin jo 1700-luvun lopulla ja useaan otteeseen 1800-luvun mittaan. Siksi myös yhdistetyn Kuopion maa- ja kaupunkiseurakunnan ja viime vaiheessa Kuopion maaseurakunnan arkistot osoittautuivat hyödyllisiksi.”

Siilinjärven seurakunta on siis saamassa alkuperäislähteisiin perustuvan kokonaisuuden, joka pitää sisällään aikaperspektiivin sääty-yhteiskunnan aikaisista lainalaisuuksista nykypäi-

vään. Sivumäärällisesti noin puolet teoksesta käsittelee viimeisintä 50 vuotta. Näin tullaan henkilöihin ja tapahtumiin, joita nykyseurakuntalaistenkin on mahdollista muistaa. Katsauksenomaisesti teos ulottuu aivan 2020-luvulle saakka.

Toivoa tulevaisuuteen

Virallisesti seurakunnan 100-vuotissyntymäpäivä on 1.5.2024. Syntymäpäivää juhliin isosti sunnuntaina 5.5. Yhteisiä juhlia ja ”iloa, eloa, valoa” -juhluvuositeemaan liittyviä tapahtumia on kuitenkin luvassa pitkin vuotta. Kevään aikana seurakunnan historia ja syksyllä katse kääntyy kohti tulevaisuutta.

”Olemme sata vuotta turvautuneet Jumalaan, niin teemme edelleen. Levottomat ajat eivät ole historiasamme ennennäkemättömiä”, sanoo kirkkoherra **Olli Kortelainen** viitaten tämänhetkiseen maailmantilanteeseen.

”Kirkon tehtävä on luoda ihmisille toivoa ja rauhaa. Siilinjärven seurakunta on iloa, eloa ja valoa.” ●

70-luku oli työmuotojen kehittämisen aikaa

Kaija Vuorio teksti

Siilinjärvi oli yhden papin seurakunta pitkälle 1940-luvulle saakka eikä viranhaltijoita ollut kymmentä enempää vielä 1950-luvullakaan. Niinpä kinkereiden, pyhäkoulujen ja rippikoulujen lisäksi muu seurakunnallinen toiminta oli vähäistä; diakonissakin oli lähinnä sairaanhoitoa varten.

Maallinen demokratia yleisine ja yhtäläisine äänioikeuksineen saavutti kirkon 1970-luvun taitteessa. Uudistuva seurakunta otti tihenevään tahtiin hoitaakseen yhä uusia tehtäviä. Ajan uutuuksia olivat lasten päiväkerhot. Samoin nuorisotyö uudistui nuorisotyönohjaajan virkojen myötä. Seurakuntasisaretkin saivat keskittyä diakoniseen työhön, kun kansanterveyslain myötä terveydenhuolto tuli kuntien vastuulle.

Seurakunta jalkautui myös pitäjille diakonia- ja lähetyspiirien muodossa; sittemmin niitä kutsuttiin seurakuntapiireiksi. Kosketuspintaa seurakuntaan päin toi myös uutena työmuotona kokeiltu matkailu. Seurakunnan järjestämille koti- ja ulkomatkoille osallistui vuosittain jopa 500 seurakuntalaista.

1970-luvun lopulla virkoihin saatiin vihdoin nuoret ja työalojensa kehittämiseen sitoutuneet viranhaltijat. Niinpä he jäivät yli 30 vuotta palveltuaan myös yhtä aikaa eläkkeelle. ●

Yksinäisyys ympärilläsi

Yksinäisyyden pitäisi saada meidät toimimaan – yksilöinä ja yhteisinä.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
iStock ja Studio EveLiisa kuva

Yksinäisyyden kokemus syntyy, kun omat sosiaaliset tavoitteet eivät vastaa todellisuutta. Se on epämiellyttävä mutta viestivä tunne.

”Yksinäisyys kertoo, että meidän pitää rakentaa suhteita. Yksinäisyyden kokemuksen pitäisi saada meidät toimimaan,” sanoo yksinäisyyttä Itä-Suomen yliopistossa tutkiva **Siiri-Liisi Kraav** (ympyräkuvassa).

Yksinäisyys koetaan usein häpeällisenä.

”Ihminen ei välttämättä halua myöntää yksinäisyyttään edes itselleen. Etenkin miehet kokevat, ettei kuuluisi olla yksinäinen.”

Vakavissa tapauksissa yksinäisyys voi jopa tulla osaksi identiteettiä. Yksinäinen ei uskalla mennä muiden seuraan eikä halua tulla torjutuksi. Voi seurata kielteisten odotusten ja palautteen kehä.

Muutokset kriittisiä

Etenkin elämän taitekohdissa on riskejä yksinäisyyteen, ulkopuolisuuteen ja eristäytymiseen.

”Muutos voi aiheuttaa sosiaalisen verkoston menettämisen tai kapeutumisen. Uudessa elämäntilanteessa voi olla tarve löytää uusia ystäviä. Se ei välttämättä käy helposti.”

Keski-ikään verrattuna nuoruus on yksinäisyyden kannalta tuulista aikaa. Kraavin mukaan viimeaikaiset yksinäisyyden tutkimukset ovat osoittaneet, että pienellä määrällä nuoria yksinäisyyttä on paljon ja se kestää pitkään. Suurin osa nuorista ei ole yksinäisiä eikä tule olemaankaan.

”Lapsuuden kielteiset kokemukset, kaltoinkohtelu ja perheen ilma-

piiri lisäävät nuoren yksinäisyyden kokemusta. Vaikutukset näkyvät myös aikuisina.”

Aikuisväestössä naisilla voi olla enemmän yksinäisyyttä kuin miehillä. Toisaalta yksinäisyys on erityisen haitallista miesten terveydelle.

”

Yksinäisyys koetaan häpeällisenä.

Yksinäisyys sairastuttaa

Yksinäisyys tarkoittaa henkilökohtaista kokemusta sosiaalisten kontaktien ja ihmissuhteiden riittämättömyydestä tai heikosta laadusta. Sille sukua oleva sosiaalinen eristäytyminen viittaa ihmiskontaktien vähäiseen määrään.

”Sosiaalinen eristäytyneisyys on luolamiesajoista asti ollut ihmiselle vaarallista. Vaikka eristäytyminen ei itseä haittaisi, sillä voi olla kielteisiä vaikutuksia terveyteen.”

Vuonna 2022 valmistuneessa väitöstutkimuksessaan Siiri-Liisi Kraav paneutui kuopiolaismiesten yksinäisyyteen. Yli 20 vuoden seurannan perusteella miesten yksinäisyydellä ja sosiaalisella eristäytymisellä oli selvä yhteys terveyteen ja kuoleman riskiin.

Ensinnäkin masennus on vahvasti yhteydessä yksinäisyyteen, ei niinkään eristäytymiseen. Tyytymättömyys pieneen tai olemattomaan sosiaaliseen piiriin lisää masennusta.

Yksinäisyys ja eristyneisyys myös kasvattavat riskiä sairastua syöpään. Syöpädiagnoosin saaneet, toisen kanssa elävät elivät pidempään. Kolmanneksi yksinäiset ja eristäytyneet kohtaavat muita useammin sydän- ja syöpäkuoleman. Eristäytyneillä on kasvanut riski kuolla onnettomuudessa. Yksinäisyydellä on yhteys muistisairauksiin ja sydän- ja verisuonitauteihinkin.

”Yksinäisyyden terveysvaikutukset vastaavat 15 savukkeen polttamista päivässä. Yksinäisyydellä on vakavampia seurauksia kuin liialla istumisella ja epäterveellisillä elämäntavoilla.”

Kynnys vielä alemmas

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2022 Suomessa 30 % 16 vuotta täytäneistä koki itsensä yksinäiseksi suurimman osan ajasta. Ulkopuolisuutta koki liki joka kuudes.

”Hyvinvointivaltio myös suojaa yksinäisyydeltä. Tutkimusten mukaan Pohjoismaissa yksinäisyyttä on vähemmän kuin muualla.”

Äärimmäinen köyhyys, yksinhuoltajuus ja vammaisuus ovat yhteydessä yksinäisyyteen. Yksinäisyyttä lisäävät muuttaminen uudelle paikka-

kunnalle ja syrjinnän kokeminen mm. etnisyyden, sukupuolen tai seksuaalisuuden vuoksi.

Yhteiskuntatieteilijä Kraavin mukaan on tärkeää ottaa köyhät mukaan joka tasolla ja pitää yllä tasa-arvoista yhteiskuntaa. Kraav ehdottaa matalan kynnyksen paikkoja, joissa tavata ystäviä tai joihin mennä ilman kaveria, syödä eväät ja vain olla – ilmaiseksi.

”On ihmisiä, joilla ei oikeasti ole keitään. Kirjaston tai kaupan työntekijä voi olla ainoa puhekaveri. Silloin koostuu, että oltaisiin ystävällisiä toisillemme.”

Apua eri tasoilla

Yksinäisyyteen tai sen riskiin voi saada apua ohjatuista ryhmistä. Hiljattain Kraav on työskennellyt Itä-Suomen yliopiston, Savonia- ja Humak-ammattikorkeakoulujen *Game over? Continue!* -hankkeessa, jossa vahvistettiin nuorten tulevaisuuden näkymiä ja elämänhallintaa digipelitoiminnalla. Toiminta vähensi syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ahdistuneisuutta, sosiaalista ahdistusta ja yksinäisyyttä.

Vakavassa kroonisessa yksinäisyydessä psykoterapia tai kriisikeskuksen apu auttavat mm. lähestymään toisia ihmisiä.

”Olisi kuitenkin parempi, että apua saisi varhain. Olisiko mahdollista pienillä kustannuksilla tavoittaa ihmisiä sillä tasolla, jota he tarvitsevat?”

”On tapahtunut isoja muutoksia siinä, miten olemme yhteydessä muihin. Digitaalisuus on haitallista sosiaalisuudelle eikä korvaa ’oikeita’ ihmisiä. Miten digitaalisuutta voisi käyttää tuomaan ihmisiä yhteen?” pohtii Kraav, joka tutkii digitaalisuutta sosiaalisuuden tukena. ●

Huomaa lapsi – vieras tai oma

Kuopion Pelastakaa Lapset ry täytti tänä vuonna 100 vuotta. Yhdistyksen toiminnasta kertoo vapaaehtoinen ja aiempi puheenjohtaja Eeva Heinonen.

Sini-Marja Kuusipalo teksti ja kuva

Miten 100-vuotias Pelastakaa Lapset Kuopio vaikuttaa?

”Pyrimme vaikuttamaan kaupungin ja hyvinvointialueen valtuutettuihin, jotta he ottaisivat huomioon lapsen. Olemme puuttuneet mm. jättikoulusuunnitelmiin. Kuopiossa ei vielä tehdä lapsivaikutusten arviointia, mutta Unicefin lapsiystävälliseksi kunaksi pyrkiessään kaupungin on huomioitava lapset päätöksenteossa. Kun lapsivaikutukset arvioidaisiin, säästettäisiin paljon taloudellisesti ja tehtäisiin parempia päätöksiä.”

Miten autatte perheitä?

”Tammi- ja elokuussa vähävaraiset perheet voivat hakea lapselle harrastustukea. Vuosittain noin 100 lasta saa tukea. Harrastukset seuroissa tuntuvat olevan kalliita. Avun hakijoiden joukossa on työttömiä ja sairaita.

Köyhyys ja yleinen pahoinvointi näkyvät. Olemme lahjoittaneet seurakuntien diakoniatyön kautta perheille lahjakortteja ruokaan ja hygieniatuotteisiin. Siten usea sata lasta saa apua vuosittain. Lisäksi osallistumme paikallisiin lasten tapahtumiin ja varainkeruuna järjestämme myyjäisiä. Juhlavuotemme kunniaksi vapaaehtoiset neulojamme tekivät sata paria villasukkia, jotka lahjoitimme Puijon seurakunnan kasteperheille.

Yhdistyksemme työ on kokonaan vapaaehtoisten tekemää. Meitä on enimmillään pari-kolmekymmentä. Toimintaamme ovat tukeneet yritykset, yhdistykset ja yksityishenkilöt. Kuopion Perheentalon muuttamat työntekijät ovat Pelastakaa Lasten valtakunnallisen keskusjärjestön palkkaamia.”

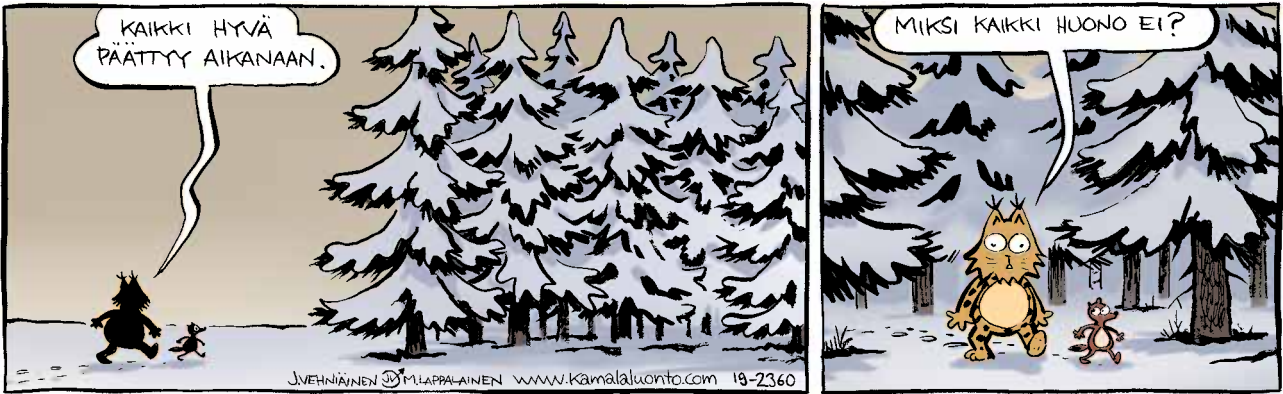
Mitä lapsellisia tekoja voi tehdä kuka vain?

”Jokainen voi puhua julkisesti lapsen puolesta ja toimia niin, että lapsen on hyvä olla. Kuule lasta, ota huomioon tämän mielipide ja anna sille arvo. Huomaa lapsi – vieras tai oma”, sanoo Eeva Heinonen, joka sai Pelastakaa Lapset Kuopiolta Vuoden lapsellinen teko -palkinnon. ●

Pelastakaa Lapset Kuopio lahjoitti 100 paria villasukkia Puijon seurakunnassa ensi vuonna kastettaville lapsille. Kuvassa neuleprojektin ideoinut Riitta Junkkarinen (vas.) ja neulojista Maija Huttunen.

KAMALA LUONTO

Muutoksia Ylen hartausohjelmiin

Ylen hartausohjelmiin on tulossa muutoksia sekä radiossa että televisiossa vuoden 2024 alussa. Radiossa sunnuntain toisen jumalanpalveluksen sekä lauantai-aamun hartauskokonaisuuden lähetysajat muuttuvat. Tv-jumalanpalvelusten arkistousinnat päättyvät.

Radion hartausohjelmien muutokset ovat seurausta Yle Puheen hiljentymisestä. Kanavan päättyminen aiheuttaa muutoksia Ylen radiokanavien ohjelmistoihin laajemmin.

Sunnuntaista 14.1.2024 alkaen evankelis-luterilainen jumalanpalvelus kuullaan tuttuun aikaan kello 10, ja muiden kristillisten kirkkokuntien ja seurakuntien jumalanpalvelukset saavat uuden ohjelmapaikan sunnuntai-illassa kello 20. Aikaisemmin Suomen ortodoksisen kirkon, Katolisen kirkon Suomessa sekä vapaiden kirkkojen ja seurakuntien hartaukset lähetettiin kello 11. Muutoksen myötä kanavalle saadaan hartausisältöä arkipäivien tapaan sekä aamupäivään että iltaan.

Lauantai-aamuissa muuttuu hartauskokonaisuuden lähetysaika. Vastedes Hartaat sävelet ja Aamuhartaus lähetetään kello 8.05 alkaen eli puolisoitoista tuntia aiempaa myöhemmin. Tällaista muutosta kanavalta on toivottu paljon.

Diakoniatyöntekijät huolissaan hallituksen leikkauksista

Diakoniatyöntekijöillä on ensi käden tietoa ihmisten arjesta, ja tällä hetkellä he ovat huolissaan erityisesti haavoittuvassa elämäntilanteessa olevien ihmisten tulevaisuudesta. Tämä käy ilmi diakoniatyöntekijöille tänä syksynä suunnatusta kyselystä.

Diakoniatyöntekijät kantavat erityistä huolta lapsista, jotka eivät itse voi vaikuttaa perheensä taloustilanteeseen. He näkevät köyhyyden aiheuttavan monia vakavia yhteiskunnallisia ongelmia, kuten levottomuutta, väkivaltaa ja rikollisuuden lisääntymistä.

”Diakoniatyöntekijät pelkäävät, että nyt tehtävien leikkausten kustannukset ovat suuremmat kuin niillä aikaansaadut säästöt” asiantuntija **Tiina Saarela** kiteyttää diakoniatyöntekijöiden tunnelmat.

Kyselyyn vastanneet ennakoivat, että toimeentulotukiasiakkuus ja asunnottomuus tulevat lisääntymään hallituksen suunnittelemien toimien seurauksena. Ahdistuneisuuden, lamaantumisen ja toivottomuuden uskotaan lisääntyvän sekä luottamuksen tulevaisuuteen heikkenevän.

Kyselyyn vastanneista diakoniatyöntekijöistä yli 90 prosenttia arveli mielenterveysongelmien ja toimeentulotukiasiakkaiden määrän ja eriarvoisuuden lisääntyvän tulevaisuudessa. Kyselyllä haluttiin tuoda näkyväksi diakoniatyöntekijöiden hiljaista tietoa haavoittuvassa elämäntilanteessa olevien arjesta. ●

*Raamattua pidetään viisaana kirjana.
Miten se neuvoo kohti onnellisuutta?*

***Miten tullaan
onnelliseksi***

Kari Kuula teksti
iStock kuva

Miksi suomalaiset ovat tutkimus-
ti maailman onnellisin kansa? Se
ei johdu loistavista onnellisuustai-
doistamme, vaan ympäristöolosuh-
teista. Suomalaisessa kulttuurissa
on jotakin mieltä tervehdyttävää.

Rehellisyys tukee mielenrauhaa

Vakaassa ja turvallisessa yhteiskun-
nassa ihmiset voivat hyvin. Kotona
ja kadulla ei tarvitse pelätä. Erityi-
sesti suomalaisena arvona pidet-
ty rehellisyys tukee mielenrauhaa.
Siellä missä ihmiset luottavat toi-
siinsa, koetaan onnea ja levollisuut-
ta. Työtoveria ei jatkuvasti epäil-
lä vilpistä ja naapuria varastelusta.
Niinpä maassa hengitetään ren-
nosti.

Tasa-arvokin tukee onnellisuu-
den kokemusta. Toisin kuin mo-
nessa muussa maassa, Suomessa
sukupuoli, ikä, tausta tai yhteiskun-
nallinen asema ei vaikuta siihen,
miten sinuun suhtaudutaan. Kun
ihmisiä ei jatkuvasti laiteta arvojär-
jestyslistalle, he kokevat tyytyväistä
levollisuutta arjessaan.

Suomalainen onni nousee pit-
kälti yhteiskunnallisista tekijöistä.
Turistitoimittaja vetää siis vesiperän
haastatellessaan yksittäistä rivisuo-
malaista. Hänestä ei irtoa miljoonan
dollarin ohjeita onneen.

Onnellisuustermostaatti pitää tasapainossa

Silti hyviä onnellisuusreseptejä on
olemassa. Mutta ne eivät useinkaan
käännä sisäistä tuntua aivan toisek-
si, sanoo moderni onnellisuustutki-
mus. Ihmisen sisäsyntyinen onnel-
lisuustermostaatti nimittäin pitää
kunkin elämäntyytyväisyyden aina
hänelle tyypillisellä tasolla.

Kuvitellaan valoisa, hyväntuu-
linen ja aurinkoinen ihminen, jota
eräänä päivänä kohtaa onnetto-
muus. Auto palaa pihaan eikä va-
kuutus korvaa sitä. Jonkin aikaa
harmittaa, mutta sitten onnelli-
suustermostaatti palauttaa tyyty-
väisyyskäyrän entiseen asemaan.
Näin mieli varjelee meitä elämän
vastoinkäymisissä.

Tämän varjopuolena mieli ei salli
kovin suuria onnenhyppyjä ylöspäin.
Otetaan perusasenteeltaan tyyty-
mätön purnaaja, joka voittaa yllät-
täen lotossa miljoonan ja hänen
kiusallinen ihosairautensa paranee.
Hän juhlii jonkin aikaa onnensa
kukkuloilla, mutta vähitellen hy-
vinvoinnin tuntu palaa entisiin lu-
kemiin. Hän ei olekaan enää pa-
rantunut lottovoittaja, vaan sama
pessimisti kuin ennenkin. Suurikaan
onnenpotku ei muuta häntä aivan
toisenlaiseksi ihmiseksi.

Siksi onnen tavoittelu on vaikeaa.
Kukin on sitä mitä hän on.

Paitsi jos ihmistä lukitsee jokin
selvä este, joka estää häntä ole-
masta oma itsensä. Se voi olla vaik-
ka mielenterveysongelma, ahdis-
tava parisuhde tai taloudellinen
ahdinko. Jos tämä este poistuu, hy-
vinvoinnin kokemus nousee pysy-
västi korkeammalle tilalle.

Riittävän hyvä elämä

Kun Raamattua pidetään niin viisaa-
na kirjana, löytyisikö sieltä vinkkejä
syvempään onneen? Ensimmäise-
nä silmään pistää Ison kirjan viesti
elämän vaikeudesta. Koettelemuk-
set kohtaavat parhaitakin. Kaikkein
pyhimmätkin kantavat monenlaisia
taakkoja.

”

Harva purjehtii pelkkää myötätuulta.

Niinpä Raamattu näyttää ensim-
mäiseksi varoittavan onnen etsijää:
Älä odota elämältä liikaa. Hyväksy
sen raskaus. Suostu vaikeuksiisi.
Hyväksyminen on sen sanomista,
että näinkin voi elää. Kipeistä ko-
kemuksistani huolimatta voin elää
riittävän hyvää elämää. En olisi tätä
toivonut, mutta näinkin selviää.
Hyväksyjä vapautuu jossittelus-
ta, jossa yhä uudestaan palataan
harmittelemaan huonoa onnea tai
omia valintoja. Hän antaa anteeksi
itselleen ja maailmankaikkeudelle.
Vuosien kertyessä elämä satuttaa
melkein jokaista. Tulee taloudellisia
vastoinkäymisiä, ongelmia työssä,
kipua perheessä tai jokin suurempi
onnettomuus. Harva purjehtii pelk-
kää myötätuulta.

Ihmisten taakat eivät vain aina
näy ulospäin. Siksi saattaa luulla,
että muut ovat onnellisempia kuin
minä. Viisas ei kuitenkaan vertaile,
sillä se johtaa harhaan ja turhaan
masennukseen. Sen sijaan hän
suostuu omaan osaansa: tämä on
minun elämäni ja kiitän siitä.

Kunnon ihminen voi paremmin

Antiikin filosofit jakoivat onnellisuu-
den idean kahteen lajiin samaan ta-
paan kuin nykytutkimus.

Tavoittelemme tietoisesti hedo-
nistista nautinto-onnea. Hetkellisillä
iloilla ja huippuhetkillä katkaistaan
tylsä arki. Pidetään juhlia, matkus-

tetaan tai vain syödään hyvin. Nämä
hetket auttavat jaksamaan arjen ta-
vallisuudessa.

Syvempi ja pysyvämpi hyvän elä-
män onni, eudaimonia, tulee eet-
tisten hyveiden sivutuotteena. Kun
ihminen tekee hyvää, tavoittelee vii-
sautta ja antaa yhteisölleen, hän on
tyytyväinen itseensä. Hyvä omatun-
to antaa pysyvimmän ilon.

Itse Jeesus näyttää olevan sa-
maa mieltä neuvoessaan: ”Au-
tuaampi on antaa kuin ottaa”. Toisin
sanoen: tee hyvää, se tekee hyvää
sinullekin.

Tutkimus vahvistaa neuvon vii-
sauden. Ihminen tuntee suurempaa
mielihyvää antaessaan 20 euroa
tarvitsevalle kuin löytäessään se-
telin kadulta. Me haluamme kokea
olevamme hyviä ihmisiä.

Ehkä tästäkin syystä monet liit-
tyivät varhaiseen kristinuskoon. Se
kutsui ihmisiä eettiseen elämänta-
paremonttiin. Ihmiset tuskin olivat
tuolloin sen paheellisempia kuin
nytään. Kristityksi kääntyjä ei niin-
kään luopunut synneistään, vaan
hän löysi hyveitä. Hän heräsi uu-
denlaiseen ystävällisyyteen, autta-
miseen ja palvelemiseen. Hänestä
tuli hyväntekijä.

Hyvää tehdessään ihminen ko-
kee tyytyväisyyttä. Antaessaan saa.
Hyvää voi jakaa monella tavalla. Au-
tan naapuria muutossa. Osallistun
vapaaehtoiseen palvelutehtävään
seurakunnassa tai jossakin järjes-
tössä. Annan rahaa Kirkon Ulko-
maanavulle.

Jokainen haluaa kokea olevansa
hyvä ihminen. Siksi hyvän tekemi-
nen tuo onnen tunteen. Olen kos-
kettanut elämän tarkoitusta.

Enkelit kulkevat kanssasi

On tärkeää kokea, että elämällä-
ni on tarkoitus. Sillä on merkitystä,
mitä minä teen ja olen. Olen muka-
na itseäni suuremmassa.

Apostoli Paavali tarttui tähän iki-
totuuteen esittäessään oman on-
nen reseptinsä. ”Saattakaa aina se,
mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja
kiittäen Jumalan tietoon”.

Toisin sanoen, tiedosta, että elä-
mä ei ole sattuman sokeaa leikkiä.
Hyvä tahto kaitsee kaikkea luoma-
kuntaa. Ja sinä voit puhua hänel-
le. Voit jättää asiasi hänen hoitoon-
sa. Pyydä näin: Johdata Sinä minua.
Avaa oikeita ovia ja sulje vääriä.
Kanna minua voimallasi ja lohduta
silloin kun itken.

”Aina”. Tässä Paavalin ohjeen
avainsana. Puhu Jumalalle aina. Tai
ainakin usein. Ota tavaksesi pysäh-
tyä tiedostamaan, että hyvä Juma-
la ympäröi sinut. Muistuta itseäsi
joka päivä siitä, että enkelit kulkevat
kanssasi.

Tämä muistuttaminen kannat-
taa kytkeä johonkin arkiseen rituaa-
liin. Vaikka iltarukous nukkumaan

mennessä. Siksi kristityt ovat alusta
saakka kokoontuneet sunnuntaisin
yhteen. Säännöllinen kirkkomatka
pitää mielessä elämän syväluottu-
vuuden.

Muista kiittää, kun puhut Ju-
malallesi, Paavali neuvo. Kiittämi-
nen kääntää katseen siihen hyvään,
mitä minulla on. Kun otan tavakseni
kiittää, löydän yhä enemmän kiito-
saiheita. Kiitospäiväkirjan idea löy-
tyy jo Raamatusta.

Lepää, leiki ja naura

Kiire syö ilon. Siksi kolmas käsky
vaatii: muista pyhittää lepopäivä.
Oikein kunnolla. Älä tee mitään. Ole
vain. Tai korkeintaan kävele, vaikka
vähän pitempään.

Katso mitä tapahtuu, kun et kii-
ruhda mihinkään. Kun et täytä pää-
täsi tekemisellä tai sähköisellä viih-
teellä. Saatat hyvinkin yllättyä.
Lepopäivä on itsetarkoitus. Lepää-
misen tavoite ei ole kerätä voimia,
että jaksaisi taas arkena painaa. Le-
popäivää vietetään sen itsensä täh-
den. Kun mieli saa riittävästi tyhjää
tilaa ympärilleen, se alkaa nähdä
syvemmälle. Kristillisessä kielessä
sitä kutsutaan meditoinniksi, mie-
tiskelyksi Jumalan edessä.

Älä silti ota pyhää liian vakavas-
ti. Leikkiäkin tarvitaan. ”Iloinen sy-
dän pitää ihmisen terveenä, synkkä
mieli kuihduttaa ruumiin”, sanotaan
Sananlaskujen kirjassa.

Leikillä tarkoitetaan turhan teke-
mistä, josta saa iloa ja hyvää mieltä.
Sitä kutsutaan myös harrastuksek-
si. Joku rakentaa legoilla, toinen pe-
laa tietokoneella ja kolmas tanssii.
Harrastus ei tavoittele hyötyä. Riit-
tää kun se ilahduttaa.

”

Jokainen haluaa kokea olevansa hyvä ihminen.

Moni aikuinen on menettänyt yh-
teyden leikkivään minäänsä. Pien-
ten lasten lähellä se palaa joskus
hetkeksi takaisin. Siksi lasten seu-
ra koetaan niin terapeuttiseksi. He
näyttävät aikuiselle yhden elämän
tarkoituksen: leikin ja hassuttelun.
Leikki tuo mukanaan parantavan
naurun. Se tekee hyvää keholle ja
mielelle. Huumori onkin taivaallinen
lääke kohtuudella nautittuna. ●

Kirkonvartijat palveluksessaanne

Vapaaehtoiset kirkonvartijat ovat palvelleet Kuopion tuomiokirkossa jo kolmekymmentä vuotta.

Heli Haring teksti
Risto Voutilainen kuva

Kirkonvartijoiden tehtävänä on pitää Kuopion tuomiokirkon ovia avoimena myös iltaisin. Näin kaikilla halukkailla, kaupungissa matkaillevilla ja seurakuntalaisilla on mahdollisuus vierailla kirkossa myös myöhäisempänä ajankohtana.

Kirkonvartijat eivät järjestä ohjelmaa, joten kävijöillä on mahdollisuus viivähtää Tuomiokirkossa hiljentyen, rukoillen ja vapaasti kirkkoon tutustuen.

Kuopiossa kirkonvartijatoiminta alkoi vuonna 1993.

Palkitsevaa työtä

Kirkonvartijat viettivät hiljattain 30-vuotisjuhlaa Postitalon seurakuntakeskuksessa. Yksi juhlaan osallistuneista oli koko toimintaidean isä **Matti Jantunen**.

"Meitä oli aluksi muutamman hengen porukka suunnittelemassa toimintaa. Päätimme sitten, että jokainen etsii 1-2 uutta henkilöä mukaan, jotta saadaan homma pyörimään. Vuosikymmenten aikana meitä kirkonvartijoita on ollut

kaikkiaan noin 80, tällä hetkellä aktiiveja on suurin piirtein 25."

"Erityisesti on mainittava **Hannu Tikanoja**, joka on ollut toiminnassa tiiviisti mukana alusta asti."

Tikanojalle myönnettiin juhlassa palkinto panoksestaan kirkonvartijatyön hyväksi.

Jantunen kertoo kirkonvartijoiden saaneen runsaasti myönteistä palautetta.

"Se on ollut hyvin palkitsevaa ja auttanut myös hitaasti meidän porukkaa yhteen."

Hienoja kohtaamisia

Vuosikymmeniin mahtuu monenlaisia mielinpainuvia kohtaamisia.

"Eräänä iltana kaksi nuorta tyttöä tuli kysymään, saivatko he laulaa kirkossa. Totta kai se sopi, ja lopulta he lauloivat varmaan kymmenen laulua. Tytöt vielä kiittivät lähtiesään, mutta sanoimme, että meidän tässä on syytä esittää kiitokset hienosta esityksestä", Jantunen muistelee.

Kirkonvartijat toimivat oppaan roolissa vastaten parhaansa mukaan kysymyksiin. Tarvittaessa he tarjoavat myös kuuntelu- ja keskusteluaapua.

"Me emme kuitenkaan tuppaudu kenenkään juttusille, vaan aloite tulee aina vierailijalta."

Jantunen kertoo, että kolmen vuosikymmenen aikana kirkonvartijailloissa on vierailut kaikkiaan noin 120 000 kävijää meiltä ja maailmalta.

"Varsinkin elokuun pimeinä iltoina kirkon valot loistavat satamaan saakka. Moni on kertonut lähteneensä kävelemään satamasta kohti valoja ja perillä ilokseen löytänyt kirkon avoimet ovet."

KIRKONVARTIJAT

Kirkonvartijat pitävät Tuomiokirkon ovia auki perjantai-iltaisin kello 18–22, pois lukien arkipyhät ja juhlapyhien aatot. Kesäkaudella kirkko on lisäksi auki myös keskiviikkoiltoisin.

Kirkonvartijat viettivät hiljattain 30-vuotisjuhlaa Postitalon seurakuntakeskuksessa.

KOLUMNI

Wille Riekkinen
Kuopion hiippakunnan
emerituspiispa

Betlehemin lastenmurhat

EVANKELISTA MATTEUKSEN mukaan Jeesuksen syntymän aikoihin Betlehemissä ja sen lähistöllä toimeenpantiin laaja lastenmurhaaalto (Mt. 2:16). Manööverin taustalla hääri vallastaan kiinni pitävä kuningas **Herodes Suuri**. Kaikki alle kaksivuotiaat poikalapset piti surmata, ettei heistä nousisi uhkaa diktaattorin valtakoneistolle.

JOUKKOSURMIA LÄHI-IDÄSSÄ on ollut sen jälkeenkin toistuvasti. Viimeksi lokakuussa Hamas toteutti jyrkästi tuomittavan – myös moneen lapseen kohdistuneen – iskun israelilaisten alueella. Raukkamaista, mutta kehua ei voi vastareaktiotakaan. Sotaan noussut Israel on halunnut kitkeä Hamasin taistelijat Gazan

alueelta. Mutta millä tavalla ja millä hinnalla? Massiiviset pommitukset ovat johtaneet katastrofiin, jossa suurimpina kärsijöinä ovat varsinkin lapset ja naiset. Tapa lisää katkeruutta, katkeruus vihaa ja toivottomuutta. Siitä ei verso mitään hyvää tulevaisuutta ajatellen. Ei Gazassa, ei Länsirannalla, ei Israelissa eikä muuallakaan maailmassa.

RAUHA ON VIELÄ monen kranaatti-iskun takana. Valistuneimmat tahot maailmalla ovat kuitenkin reagoineet tuhatpäisiin lastensurmiin vaatimalla edes tulitaukoa. Hämmästyttävän monet valtiot ovat tulitaukovaatimuksesta kuitenkin kieltäytyneet. Halutaanko sillä mielistellä tiettyjä tahoja ja sallia tarpeeksi kaukana tapahtu-

vat lastensurmat, että säilyttäisiin hovikelpoisuus lännessä ja etteivät omat asebisnekset sotaa käyvän valtion kanssa kariutuisi? Tässä on peiliin katsomisen paikka!

LÄHI-ITÄÄN TARVITAAN oikeudenmukainen rauha, joka ottaa huomioon niin palestiinalaisten kuin israelilaistenkin oikeudet. Uskonnollisella fundamentalismilla, apartheid-käytännöillä, sionistisella sanelupolitiikalla – yhtä vähän kuin antisemitismilläkään – ei ole siinä sijaa. Jos on, vaelletaan Herodeksen jalanjälkiä tulevaisuudessakin.

Autuaita ovat rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen (Mt. 5:9).

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Eevi Helmi Aurora
Holopainen
Jaako-Eemeli Partanen
Väinö Vilho Tapani Räsänen

Alava
Aaro Unto Camilo Parmonen
Albert Mattias Kajasalo
Elsi Aava Annika Kankkunen
Essi Aurora Kurola
Isla Saana Alissa Sikanen
Kasper Ahti Ilmari Rauhala
Minttu Karoliina Äikiä
Mona Ilona Aurora Pasanen
Pinja Aurora Hintsala
Sebastian Johannes
Laurinkari
Vanamo Elsa Inkeri Isopah-
kala

Järvi-Kuopio
Helmi Aurora Juvonen,
Juankoski
Valtteri Jouni Rikhard
Lisander, Tuusniemi
Aada Lilja Aurora Tukiainen,
Kaavi
Viena Sisko Maaria Musto-
nen, Kaavi

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Antti Kalevi Jokiniemi 95
Eija Sirpa Mustamäki 95
Aino Annikki Niiranen 92
Rainer Kalevi Piirainen 92
Kyösti Kröger 89
Kaija Annikki Parviainen 84
Raija Ellen Kaarina Hiltu-
nen 84
Jarmo Tuomo Mäkinen 81
Raija Marjukka Ahonen 79
Heikki Kalevi Keinänen 75
Eija Eliisa Kuuluvainen 67
Joonas Tapani Puranen 40

Alava
Sirkka Inkeri Tossavainen 96
Anna Riitta Salmela 92
Maija Eliina Reinikka 88
Leo Antero Saari 77
Hannu Paavo Jonninen 75
Elina Kyllikki Benton 74
Heikki Olavi Jääskeläinen 73
Riku Jauri Eerik Tuhkanen 71
Ari Kalevi Rantonen 59
Helena Marjatta Rokkonen 55

Järvi-Kuopio
Tuovi Eeva Marjatta Mehto
86, Vehmersalmi
Liisa Mirjam Lehtinen 85,
Tuusniemi
Pekka Forsman 85, Juan-
koski
Eino Olavi Hakkarainen 80,
Juankoski
Pekka Hyvärinen 80,
Juankoski
Liisa Marjatta Tukiainen 78,
Kaavi
Ritva Kaarina Holopainen 82,
Tuusniemi
Aki Juhani Taskinen 38,
Kaavi
Elli Kaarina Vuolo 72, Nilsia
Arja Maarit Räsänen 46,
Nilsia

Kallavesi
Aada Elea Aleksandra
Kotilainen
Aada Saimi Liisa Asikainen
Aava Katri-Minea Liettyä
Elina Kerttu Inkeri Pölkki
Elle Alina Miinalainen
Hertta Kyllikki Kumpula
Iita Hanna Maria Hakonen
Jemina Aurora Mahosenaho
Jooa Antto Emil Launonen
Kaapo Eino Tapani Keränen
Leevi Tatu Juhani Auvinen
Leo Tapani Antero Vartiainen
Lukas Oiva Viljami Rissanen
Marianne Vivian Ruotsalai-
nen
Minttu Alisa Tuulikki
Makkonen
Miro Matias Partanen
Noel Alpo Juhani Kaartinen
Noel Eemil Mikael Virrantalo
Onni Eemil Tuhkanen
Otto Iivari Ruotsalainen
Taiga Serafia Launonen
Taimi Liisa Inkeri Miettinen
Vilppu Matti Mikael Anso-
mäki

Männistö
Aatos Väinö Viljami
Niemeläinen

Tenho Johannes Taskinen
91, Nilsia
Elli Eeva Helena Pitkänen 90,
Nilsia
Aino Annikki Savolainen 89,
Nilsia
Eira Anneli Taskinen 84,
Nilsia
Raimo Eelis Partanen 74,
Tuusniemi

Kallavesi
Lea Beata Kristiina Rönkä-
Liljavirta 95
Tyyne Annikki Heiskanen 91
Elvi Kyllikki Kakkinen 89
Reijo Einari Kemppainen 89
Taimi Annikki Laitinen 89
Erkki Halonen 88
Tyyne Elina Aavakorpi 86
Väinö Johannes
Savolainen 86
Maija Liisa Eskelinen 85
Osmo Kalevi Suosilta 85
Laila Anneli Pelkonen 83
Mauri Antero Myllynen 82
Jorma Kalevi Säämänen 71
Paavo Olavi Lappalainen 64
Väinö Kalevi Vartiainen 63
Timo Harri Mikael
Lehtonen 49
Pertti Juhani Vainikainen 42

Männistö
Leila Linnea Vesanen 94
Pertti Olavi Antikainen 93
Anna-Maija Nenonen 91
Juho Taavetti Hoffren 91
Pertti Kalevi Luostarinen 89
Kaija Anneli Liukkonen 84
Esko Juhani Tuhkanen 80
Ritva Elin Marjatta Rytkö-
nen 77
Unto Olavi Mönkkönen 77
Antti Pekka Juhani
Väisänen 74
Maija Liisa Nevalainen 74

Oliver Matti Aleksi Viljakai-
nen

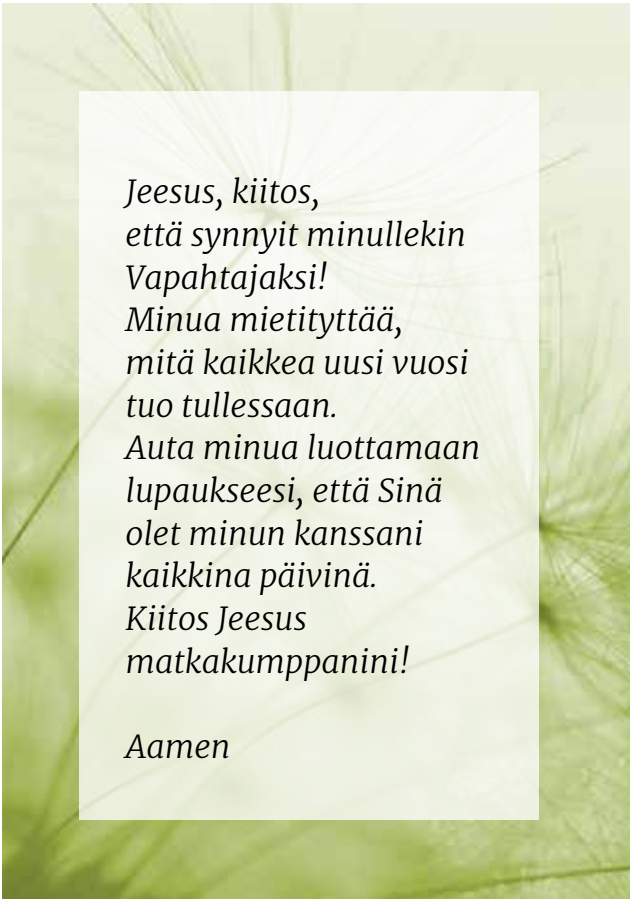
Puijo
Aarni Aulis Kustaa Pakoma
Joona Veikko Antero
Mönkkönen
Juska Eemeli Rissanen
Luka Mikael Mikkola
Lumi Helena Aspegren
Olavi Veikko Aarre Inkeroinen
Veijo Olavi Aatos Iivanainen
Vilja Venla Tähtinen

Siilinjärvi
Elsa Aurora Tikkanen
Linnea Selma Sofia Lätti
Venla Vilhelmiina Rojo
Sofia Aada Lydyia Murtomäki
Aada Emma Elmiina Kainu-
lainen
Sylvi Inkeri Fick
Luna Jasmin Väänänen
Elsi Henrietta Kuosmanen
Eelis Ari Oskari Kervinen
Elsa Hilja Elena Laitinen
Eevi Helmi Elina Laitinen
Elias Aarni Juhani Lampela
Ava-Valeria Kinnunen
Juho Aarne Hannu
Miona Lilja Rosalia Koistinen
Viona Alva Linnea Katainen

Maire Eeva Kyllikki
Miettinen 72
Maija Liisa Kekkonen 69
Juha Seppo Hukkanen 65
Lauri Matti Javanainen 63
Matti Juhani Heiniola 63

Puijo
Esko Kalevi Vauhkonen 96
Maija-Liisa Siltanen 95
Aino Inkeri Hölttä 93
Aino Inkeri Kröger 93
Eino Johannes Räsänen 93
Erkki Olavi Paldanius 86
Ritva Tuulikki Määttä 84
Raita Sanna Marketta
Miettinen 82
Ulla-Maija Partanen 81
Markku Juhani Piironen 78
Pentti Juhani Lukkariinen 78
Rauni Maija Räsänen 78
Viljo Efraim Eskelinen 77
Helena Swahn 74
Veijo August Antero
Miettinen 73
Kauko Kalevi Koskinen 66
Antti Sakari Taskinen 64
Niko Kristian Korhonen 24

Siilinjärvi
Veikko Olavi Tiitinen 82
Sirkka Liisa Jumpponen 82
Iida Eliisa Rintamäki 85
Jouko Olavi Miettinen 77
Salme Mirjami Moilanen 88
Kauko Uotinen 93
Tarja Tuulikki Tirkkonen 58
Esa Matti Johannes
Koponen 80
Pertti Juha Olavi Mononen 67
Veikko Eemeli Kiimalainen 83
Veijo Antero Rissanen 89
Vesa Jaakko Pylkkänen 82
Sylvi Marjatta Koponen 89
Risto Tapani Stedt 71
Senja Loviisa Vatanen 85
Anna-Liisa Heikkinen 94

SANALLISTA

1. sunnuntai joulusta
”Kun kerran olette ottaneet omaksenne Herran Kristuksen Jeesuksen, eläkää hänen yhteydes-
sään. Juurtukaa häneen, rakentakaa elämänne hänen varaansa ja vahvistukaa uskossa sen mukaan kuin teille on opetettu. Kaikukoon kii-
toksenne runsaana. -- Hänessä on jumaluus ruumiillistunut koko täyteydessään, ja hänen yhteydessään myös te olette tulleet tästä täy-
teydestä osallisiksi.” Kol. 2:6-10

Pyhä perhe yhdessä

TÄTÄ PYHÄPÄIVÄÄ sanotaan pyhän perheen sunnun-
taiksi. Simeon ja Hanna näkivät Jeesuksessa vanhan aikakauden päättymisen ja uuden alkamisen. Tänään on vuoden viimeinen päivä. Vuosi päättyy ja seuraa-
va alkaa. Ympyrä ikään kuin sulkeutuu taas. Ympyrän sulkeutumisella voimme ajatella myös alttarikaiteen ympyrää, joka muodostuu vertauskuvallisesti puoli-
ympyrästä alttarikaiteesta jatkuen näkymättömänä muodostaen ympyrän. Ympyrästä muodostuu jatku-
mo, sillä näkymättömän osan äärellä on jo aikaisem-
min perille päässyt seurakunta ehtoollisella, meidän täällä olevien kanssa. Näin koko pyhä perhe on koolla yhdessä. Tämä ajatus tuntuu lohdulliselta ja rauhoit-
tavalta.

AJATTELEN, ETTÄ PYHÄÄ on vaikea pohjimmiltaan ymmärtää, sillä se on jotakin niin suurta, arvokasta ja koskematonta, mitä ei voi ihmisenä täysin ymmär-
tää. Pyhä on Jumalalle kuuluvaa. Pyhä on maallisen ja arkisen vastakohta. Sillä tarkoitetaan jotakin, joka on muusta erillään. Pyhyys lisää myös yhteyttä toisiim-
me ja Jumalaan. Tämä yhteys kuuluu myös jokaisessa messussa, kun ehtoollisrukouksessa sanotaan: ”Hän on kärsinyt kuoleman meidän puolestamme, ja ylös-
nousemisellaan avannut meille tien ikuiseen elämään. Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa.” ●

Nanni Vilpponen
Seurakuntapastori
Kallaveden seurakunta

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN
Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
*Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien enstisöinnit*

Kuopion
Lottaperinneyhdistys ry
TOIMINTAKALENTERI 2024

3.1. klo 15 Jari Hynninen,
Kuopion Veteraaniperinneyhd. ry
7.2. klo 15 Psykoterapeutti
Taisto Leppäsaari
6.3. klo 15 Vuosikokous
3.4. klo 15
6.-8.5. Lottaleiri Kunnonpaikassa,
14.5. Kukat Lottahovin patsaalle
Lotan päivän kunniaksi ja tutus-
tuminen Karjalan Lennoston
kiltaan

 Palveleva puhelin
0400 22 11 80
Joka ilta 18–24

 Palveleva chat
Ma–pe 16–20

KIRKON KESKUSTELUAPU
evl.fi/kirkonkeskusteluapu

SIILINJÄRVI

Kanavien monipuolisuus on palvelua

Radio antaa tilaa mielikuville – kuulija voi mielikuviansa myötä mennä omaan kirkkoon, käydä naapuriseurakunnan kirkossa tai luoda oman tilan ja yhteyden Jumalaan.

Merja Tapio teksti ja kuva

On sanonta, että Suomen suurin seurakunta kokoon-tuu radiojumalanpalvelus-ten äärelle. Radiojumalan-palvelus oli yksi Yleisradion ensimmäisistä lähetyksistä miltei sata vuotta sitten ja sen suosio on pitänyt pinta-tansa kaikki nämä vuodet. Yle Radio 1 välittää ju-malanpalvelusohjelmistoa sunnuntaisin sekä erityis-juhlapyhinä. Luterilainen ju-malanpalvelus on valtakun-nan radioverkossa jokaisena pyhäpäivänä kello 10. Siilin-järven kirkosta kuullaan Yle Radio 1 -lähetykset vuoden 2024 helmikuussa ja syys-kuussa. Radiojumalanpalve-lukset ovat kuunneltavissa myös verkossa Yle Areenan kautta.

Kätevä Nettiradio

Siilinjärven seurakunnan oma Nettiradio on ollut toi-minnassa kohta vuoden ajan. Kaikki Siilinjärven kir-kossa toimitettavat kirkon-menot, jokainen rukous-hetki ja jumalanpalvelus, audiodistriimataan eli suo-ratoistetaan Nettiradiossa. Joskus kuullaan myös kon-sertteja. Nettiradiosta löy-tyy pienellä viiveellä myös tallenteet kirkonmenoista. Tallenne käynnistyy linkistä kyseisen tilaisuuden koh-dalta.

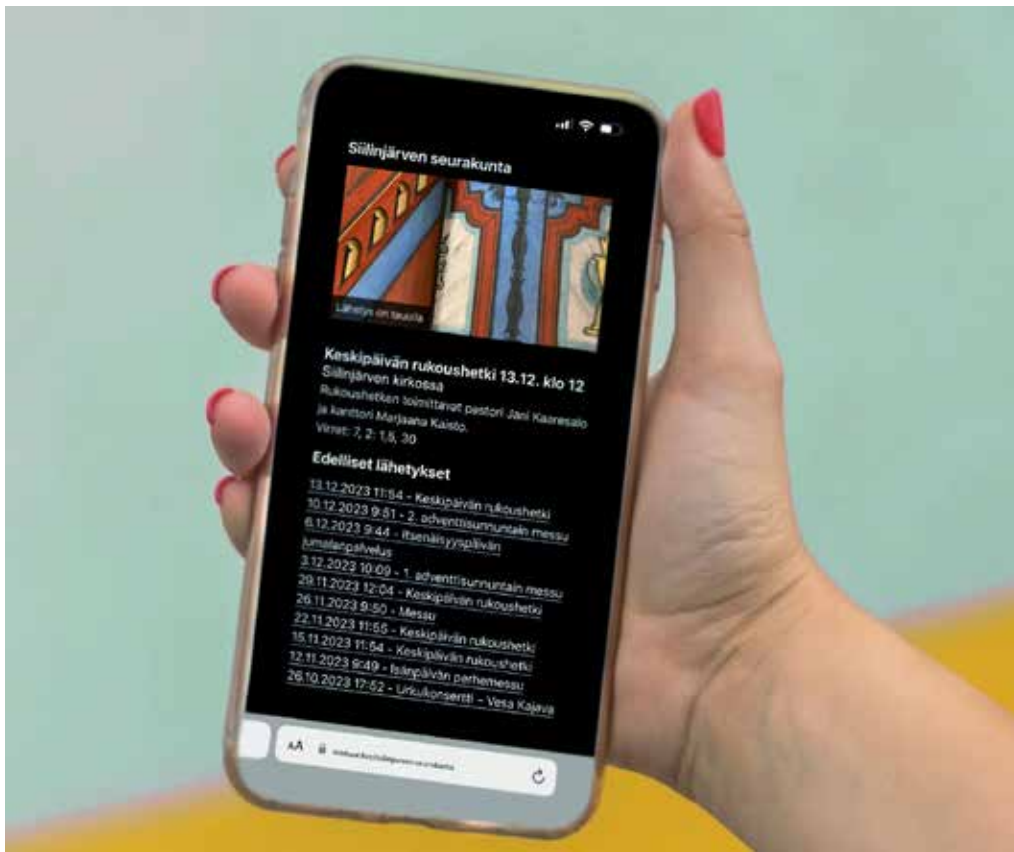
Nettiradio toimii verkko-selaimessa osoitteessa mixtuur.live/siilinjärven-seurakunta. Nettiradio-ta voi käyttää millä tahansa laitteella, jossa on toimiva verkkoselain ja mahdolli-suus toistaa ääntä. Osoitet-takaan ei tarvitse opetella

ulkoa – linkki Nettiradioon, kuten muihinkin kanaviin, löytyy helpoiten seurakun-nan verkkosivuilta osoit-teesta siilinjärvenseura-kunta.fi.

Radioyhteistyö jatkuu

Vuonna 2021 alkanut radio-yhteistyö Ylä-Savon seura-kuntayhtymän seurakuntien ja Radio Sandelsin kanssa jatkuu. Radiojumalanpalve-lukset vuorottelevat seura-kuntien välillä, lähetys on joka sunnuntai klo 10. Ju-malanpalvelus Siilinjärven kirkosta on kuultavissa joka toinen kuukausi Radio San-delsin taajuuksilla sekä Ra-dio Sandelsin nettiradiossa.

Radiolähetysten lisäksi jumalanpalvelukset Siilin-järven kirkosta striimataan joka toinen viikko seurakun-nan Youtube-kanavalle. ●

Oikaisu

Kirkko ja koti -lehden marraskuun numeroon sivulle 2 oli eksynyt virhe. Jazzmessun oli säveltänyt, sovittanut ja sitä johti Mikko Toivanen (ei Pekka Toivanen, kuten kuvatekstissä oli).

Kirkko jakoi lähes 130 000 euroa tutkimusapurahoja

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuosittaiset tutkimusapurahat kirkon ja uskonnollisen elämän ja yhteiskunnan muutosten tutkimukseen on myönnetty vuodelle 2024.

Jaettavien apurahojen yhteissumma oli 128 542 euroa. Apurahoja myönnettiin yhdeksälle henkilölle. Hakijoita oli kaikkiaan 38.

Susanna Lundqvistin tutkimukselle ”Evanke-lisluterilaisen kirkon rooli Suomen huoltovarmuuden turvaajana 1939–1944” myönnettiin 20 880 euroa. Vastaava summa myönnettiin **Ada Elgabsin** tutkimukseen ”Religionsläs(o) kunnighet? En analys av förhållandet mellan religion och kultur i verksamhets-kulturen i högstadieskolor i Svenskfinland”.

Tiina Parkkisen tutkimukselle ”Uskonnotto-muuden ja uskontosuhteen merkitykset uskonnottomilla helsinkiläisillä nuorilla aikuisilla” myönnettiin 17 400 euroa.

Apurahat myönnetään kirkon ja seurakuntien päätöksenteon ja toiminnan kehittämisen, kirkon ja uskonnollisen elämän sekä yhteiskunnan muutosten tutkimukseen.

Kriteerinä on, että tutkimusaiheet sijoittuvat vuosien 2022–2025 sovituille painopistealueille: Kirkon missio muuttuvassa yhteiskunnassa, Luterilaisuus ja kristinuskon globaali kehitys, Kirkon talous, digitalisaatio ja toimintakulttuurin kehittäminen, Kristillinen spiritualiteetti nykyaikana sekä Ekoteologia, kirkot ja kestävä kehitys. ●

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

Olemme apunasi surun hetkellä.
Hienotunteisesti. Kokonaisvaltaisesti.
Asiantuntevasti.

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

LUOTTAMUSHENKILÖ

Pekka Niiranen
Kallaveden seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seurakunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää seurakuntasi toimintaa?

Kallavedellä löytyy kokeilunhalua

1. Haluan antaa oman panokseni seurakunnan ja kirkon työhön. Olen ammatiltani toimittaja ja toimin useissa eri luottamustehtävissä, joista uskon pystyväni tuomaan ehkä vähän erilaisiakin ajatuksia ja käytänteitä seurakuntaan ja laajemmin kirkkoon. Kirkosta saan taas mukaani ajatuksia muihin luottamustehtäviin.

2. Arvostan Kallaveden seurakunnassa perinteitä, jotka eivät kuitenkaan ole este avoimelle ja ennakollu-lottomalle suhtautumiselle uusiin asioihin. Kallavedellä voimme kokeilla erilai-

sia ideoita ja ottaa niistä sitten toimintaan parhaat käytänteet. Meillä on ollut esimerkiksi mopokirkko, lemmikkieläinten ja heidän omistajiensa kirkkotapah-tuma sekä Haminalahden luontokirkko. Ne kiinnostavat monia sellaisia seurakuntalaisia, joita ei ehkä muuten tapaisi.

3. Seurakunnan on oltava, jos mahdollista, vieläkin avoimempi kaikenlaisille ihmisille ja annettava kaikille tilaa ja vastuuta toimia yhteiseksi hyväksi. ●

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

110. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 31.1.2024

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Miia Väisänen,
puh. 050 438 0786,
miia.vaisanen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 73 670 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0043
torstaisin klo 9–16,
perjantaisin ja
maanantaisin klo 9–14.

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

SURUN KOHDATESSA:

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoniiranen.fi
www.hautaustoniiranen.fi

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirkoissa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10.

Lähettykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.
www.virtuaalikirko.fi

”Luotan siihen, että joku ohjaa minun askeleitani”, Ilta pohtii.

Laulu avaa tunteita ja sydämiä

Tänä syksynä valoisa laulaja-lauluntekijä Ilta on ollut äänessä niin uudella levyllä, keikoilla, television Elämäni biisi -ohjelmassa kuin Linnan juhlissakin.

Outi Viitasalo teksti
Hannu Jukola kuva

Monet tuntevat Iltan vahvan äänen ja koskettavat laulut, mutta tämän syksyn Elämäni biisi -ohjelma toi hänelle suurimman yleisön.

Ilta kehuu kokemusta ja hienoa artisti- ja tekijäporukkaa. Kerran viikossa suorana esitetty Elämäni biisi vaati solisteilta kovaa ammattitaitoa ja joustavuutta.

”Ohjelman vieraathan tuovat esitettäväksi kappaleita laidasta laitaan. Ajattelin, että saan laulettavaksi balladeja ja suomalaisia herkkiä kappaleita, mutta eteen tulikin aika paljon rhythm & bluesia, **Madonnaa** ja **Beyoncéä**. Niitä piti todella treenata.”

Heti maanantaina ryhdyttiin harjoittelemaan seuraavan ohjelman kappaleita. Ja yllätyksiä tuli.

”Kun joku vieras ei päässytkään mukaan, oma kappale vaihtui – minulla yhdessä jaksossa kolme kertaa!”

Yleisön liikutus herätti

Ilta kasvoi Jyväskylässä nelilapsisessa perheessä, myös muusikoksi. Musiikki oli luonteva osa perheen arkea.

”Äiti lauloi minulle pienestä asti kaikenlaisia lauluja, ja meillä musisoitiin paljon. En tajunnut, että se olisi jotenkin erikoista, ja edelleenkin ihmettelen, että hei, eikö kaikilla olekaan pianoa kotona”, Ilta nauraa.

Kuoroon Iltan persoonallinen ääni ei sopinut.

”Menin siskojen perässä lapsikuoroon, mutta pian tajusin, että ääneni kuului läpi. Lapset laulivat yleensä hennolla äänellä, mutta minä en osannut sellaista, vaan tuuttasin täysillä. Tietysti sitten sanottiin, että pitäisi hiukan hiljentää. Ajattelin, ettei pidä, ja lähdin pois.”

Laulusta tuli Iltan instrumentti ja myöhemmin ammatti.

”

Joskus idea syntyy juuri nukahtaessa.

”Tajusin, mitä laululla voi tehdä. Muistan, miten 14-vuotiaana lauloin tilaisuudessa, jossa oli keski-ikäisiä ihmisiä, ja jotkut itkivät kuunnellesaan. Mietin, että vaikka olen näin nuori, ja nuo ovat kokeneet paljon enemmän, niin laulujen ja tulkinnan kautta pystyn koskettamaan heitä.”

Ratkaiseva askel omalle uralle oli pääsy **Cheekin** levyllä ja kiertueelle 18-vuotiaana.

”Se oli uskomaton alku uralle. Pääsin kiertämään keikoille, ja olen kiitollinen kaikesta, mitä opin.”

Teemoina tunteet ja tarinat

Halu laulaa kaikille teki Iltasta omien laulujen tekijän.

”Tein ensin musiikkia eri tekijöiden kanssa, ja joka päivä syntyi jotain erilaista. Onhan minussa tietenkin monia puolia, mutta artistin pitäisi löytää oma visio ja pitää siitä kiinni. Siksi ryhdyin tekemään omia kappaleita.”

Läheisimpiä teemoja Iltalle ovat tunteet, ihmisten tarinat, ihmissuhteet ja sydämen vointi.

”Kaikki laulut eivät tietenkään kerro minun elämästäni. Aluksi laulunteko oli omien tunteiden purkamista, mutta nyt kuvittelen välillä, että olen toisen ihmisen kengissä, ja laulu syntyy siitä. Saan tehdä tarinoita kuten taidemaalarit tai elokuvantekijät!”

Laulut syntyvät yleensä pianon ääressä.

”Usein mielessä on pieni idea, tunnetila tai jokin tapahtunut asia. Sitten alan soittaa ja laulaa yhtä aikaa. Minulle on tärkeää, että sävel ja sanat sopivat yhteen.”

”Joskus idea syntyy juuri nukahtaessa. Puolisoni oli aluksi kärttyinen, kun aloin yöllä laulaa sanelimeen, mutta nykyisin menen toiseen huoneeseen”, Ilta nauraa.

Toivoa ja valoa

Iltan elämän pohjana on oma vakaumus, eikä gospel ole vierasta.

”Luotan siihen, että täällä on jotain suurempaa, joka pitää minusta huolta. Täällä on toivoa ja valoa. En erottele lauluja johonkin tyyppiin,

mutta koska teen kappaleita omasta ajatusmaailmastani, uskoni näkyy myös niissä.”

Perheen ja läheisten lisäksi tärkeintä elämässä on merkityksellisyiden tunne, Ilta pohtii.

”Se, että saan olla juuri sillä paikalla, missä minun pitää olla. Yksikään päivä ei ole sattumaa, eikä yksikään käännekohta elämässä tapahdu ilman suurempaa merkitystä. Sen avulla pystyy kantamaan sekä hyvät että huonot kokemukset. Uskoni vuoksi minulla on selainen luottamus, että jos joku ovi menee kiinni, niin mietin, että mitähän tälle mun elämälle nyt keksitään.”

”Luotan siihen, että olen arvokas, olen syystä täällä, ja joku ohjaa minun askeleitani. Se tuo merkityksellisyiden tunteen.”

Ilta pohtii nykyhetken nuoren ihmisen elämää hiukan huolissaan.

”Onhan täällä aikamoinen paine kaiken kanssa, ulkonäön, menestyksen ja sen, miltä elämä näyttää ulospäin. Erityisesti somen kautta voimme kertoa juuri ne asiat, jotka haluamme. Moni on täällä aika isossa pinteessä, mistä mielenterveystilastotkin kertovat.”

”Olen muistuttanut itselleni, että vaikka ura on ihana, en jaksaisi ilman näitä ihmisiä ja rakkautta ympärilläni. Tällä perspektiivillä ura, paineet ja menestyskin pysyvät elämässä oikeassa suhteessa.” ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi